

Załącznik
do uchwały nr 140
Rady Ministrów
z dnia 15 czerwca 2026 r.

**Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania
zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych
w latach 2026–2028**

I. WSTĘP

Respektując postanowienia art. 2 i art. 27 Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. poz. 526, z 2000 r. poz. 11 oraz z 2013 r. poz. 677), oraz realizując politykę wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, Rada Ministrów uznaje za uzasadnione kontynuowanie w latach 2026–2028 realizacji Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych.

Zgodnie ze „Strategią na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030” przyjętą uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030 (M.P. poz. 218) system edukacji pełni zasadniczą rolę w procesie aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami oraz przygotowania do podjęcia w przyszłości zatrudnienia i prowadzenia niezależnego życia. Z powyższego wynika, że działania na rzecz osób niepełnosprawnych w celu urzeczywistnienia wskazanych założeń stanowią priorytet Rady Ministrów, a realizacja Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2026–2028, zwanego dalej „programem”, będzie sprzyjała eliminowaniu barier edukacyjnych.

Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych jest jedną z form realizacji zadania wyrównywania szans edukacyjnych, podnoszenia jakości kształcenia uczniów niepełnosprawnych, a w konsekwencji zwiększania ich szans edukacyjnych. Zapewnienie dostosowanych do potrzeb edukacyjnych uczniów niepełnosprawnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów

ćwiczeniowych wychodzi naprzeciw zobowiązaniom wynikającym z postanowień art. 24 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), ratyfikowanej przez Polskę w 2012 r., przewidujących obowiązek zapewnienia osobom niepełnosprawnym wsparcia ułatwiającego ich skuteczną edukację.

W procesie kształcenia uczniów niepełnosprawnych jest niezbędne uwzględnianie ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych wynikających zarówno z ich niepełnosprawności, jak i predyspozycji, uzdolnień i zainteresowań. Przejawia się to m.in. koniecznością stosowania zróżnicowanych metod i form pracy, jak i dostosowanych do potrzeb tych uczniów podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych. Znajduje to odzwierciedlenie w przepisach przewidujących obowiązek uwzględnienia potrzeb uczniów niepełnosprawnych przy wyborze podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych. Zespoły nauczycieli są obowiązane do uwzględniania przy wyborze podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla uczniów niepełnosprawnych objętych kształceniem specjalnym potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tych uczniów, zgodnie z art. 22ab ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881 i 1019 oraz z 2026 r. poz. 203 i 319).

W latach 2026–2028 programem są objęci uczniowie słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w t y m z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi (w przypadku gdy są to niepełnosprawności spośród wyżej wymienionych niepełnosprawności), posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.¹⁾), albo orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 312 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, z późn. zm.²⁾).

Pomoc w formie dofinansowania zakupu:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1160 i 1837 oraz z 2026 r. poz. 187, 203, 451 i 504.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 949 i 2203, z 2018 r. poz. 2245, z 2019 r. poz. 1287, z 2022 r. poz. 1116 oraz z 2024 r. poz. 1933.

- 1) podręczników do zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zwanych dalej „podręcznikami do kształcenia ogólnego”, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 3 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwanych dalej „materiałami edukacyjnymi do kształcenia ogólnego”, lub materiałów ćwiczeniowych, o których mowa w art. 3 pkt 25 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwanych dalej „materiałami ćwiczeniowymi”, obejmuje uczniów uczęszczających w roku szkolnym:
 - a) 2026/2027 do liceum ogólnokształcącego, technikum, branżowej szkoły I stopnia, branżowej szkoły II stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, czteroletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy VI dotychczasowej sześcioletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia prowadzonej w czteroletniej ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia, liceum sztuk plastycznych lub klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej,
 - b) 2027/2028 lub 2028/2029 do liceum ogólnokształcącego, technikum, branżowej szkoły I stopnia, branżowej szkoły II stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, czteroletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, liceum sztuk plastycznych lub klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej;
- 2) materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego, o których mowa w art. 3 pkt 24 lit. b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwanych dalej „materiałami edukacyjnymi do kształcenia zawodowego”, obejmuje uczniów uczęszczających w roku szkolnym:
 - a) 2026/2027 do technikum, branżowej szkoły I stopnia, branżowej szkoły II stopnia, czteroletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy VI dotychczasowej sześcioletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia prowadzonej w czteroletniej ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia, liceum sztuk plastycznych lub klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej,
 - b) 2027/2028 lub 2028/2029 do technikum, branżowej szkoły I stopnia, branżowej szkoły II stopnia, czteroletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, liceum sztuk plastycznych lub klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej.

Uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, z wyjątkiem uczniów uczęszczających do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy (tj. uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów

z niepełnosprawnościami sprzężonymi), realizują tę samą podstawę programową kształcenia ogólnego oraz podstawę programową kształcenia w zawodzie co ich pełnosprawni rówieśnicy i mogą korzystać z podręczników, materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych dostępnych na rynku.

Uczniowie uczęszczający do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy realizują odrębną podstawę programową kształcenia ogólnego.

Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy jest ukierunkowana na przygotowanie młodzieży do pełnienia różnych ról społecznych oraz autonomicznego (na miarę ich możliwości rozwojowych) i aktywnego dorosłego życia. Nauczyciele, realizując podstawę programową kształcenia ogólnego określoną dla tego typu szkoły, mogą korzystać z podręczników oraz różnych, dostępnych na rynku, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych.

Program nie obejmuje uczniów niewidomych, dla których Ministerstwo Edukacji Narodowej angażuje odrębne środki, uwzględnione w planie wydatków budżetu państwa w części 30 – Oświata i wychowanie. W ramach tych środków są wykonywane m.in. adaptacje podręczników i książek pomocniczych odpowiednio do potrzeb tych uczniów, tj. w systemie Braille’a. Wersje elektroniczne tych adaptacji są udostępniane szkołom i placówkom na stronie internetowej Ośrodka Rozwoju Edukacji w ramach specjalnego systemu informatycznego, który umożliwia dyrektorom szkół i placówek bieżące pobieranie i drukowanie tych adaptacji, w całości lub części (zgodnie z indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi uczniów). Zrealizowane adaptacje dla uczniów niewidomych są dostępne również, po zalogowaniu, na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej. Powyższe rozwiązanie dotyczy również adaptacji podręczników dla uczniów słabowidzących, jednakże uczniowie ci mogą również korzystać z podręczników dostępnych na rynku, wykorzystując do ich czytania odpowiedni sprzęt techniczny i optyczny.

Według raportu Centrum im. Adama Smitha³⁾, w 2024 r. w Polsce koszt wychowania jednego dziecka do 18. roku życia wyniósł 346 000 zł, co daje średnio 1602 zł miesięcznie. Dla dwojga dzieci całkowity koszt wychowania osiągnął 579 000 zł.

Priorytetowym zadaniem państwa jest likwidacja społecznego wykluczenia. Program polega na dofinansowaniu zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych

³⁾ Koszty wychowania dzieci 2024. Raport Centrum im. Adama Smitha.

do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego i materiałów ćwiczeniowych oraz stanowi element systemu działań mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością.

W związku z powyższym, korzystając z doświadczeń lat ubiegłych w realizacji programów wyrównujących warunki startu szkolnego, przygotowano Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2026–2028.

II. CEL PROGRAMU

Celem programu jest wyrównywanie szans edukacyjnych i wspieranie rozwoju edukacyjnego uczniów niepełnosprawnych przez dofinansowanie zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego i materiałów ćwiczeniowych.

III. BENEFICJENCI PROGRAMU

1. Beneficjenci bezpośredni programu

Beneficjentami bezpośrednimi programu są uczniowie słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi (w przypadku gdy są to niepełnosprawności spośród wyżej wymienionych niepełnosprawności), bezpośrednio korzystający z pomocy na zakup podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego i materiałów ćwiczeniowych, uczęszczający w roku szkolnym:

- 1) 2026/2027 do liceum ogólnokształcącego, technikum, branżowej szkoły I stopnia, branżowej szkoły II stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, czteroletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy VI dotychczasowej sześcioletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia prowadzonej w czteroletniej ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia, liceum sztuk plastycznych lub klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej;
- 2) 2027/2028 lub 2028/2029 do liceum ogólnokształcącego, technikum, branżowej szkoły I stopnia, branżowej szkoły II stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy,

czteroletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, liceum sztuk plastycznych lub klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej.

2. Beneficjenci pośredni programu

Beneficjentami pośrednimi programu są:

- 1) rodziny wychowujące uczniów niepełnosprawnych będących beneficjentami bezpośrednimi programu;
- 2) jednostki samorządu terytorialnego odpowiedzialne za lokalną politykę oświatową i społeczną;
- 3) ministrowie prowadzący szkoły:
 - a) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
 - b) minister właściwy do spraw rolnictwa,
 - c) minister właściwy do spraw środowiska,
 - d) minister właściwy do spraw gospodarki morskiej,
 - e) minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej,
 - f) minister właściwy do spraw rybołówstwa,
 - g) ministrowie właściwi do spraw zawodów określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, o których mowa w art. 8 ust. 14a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Dofinansowanie zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego oraz materiałów ćwiczeniowych dla jednego ucznia wynosi:

w odniesieniu do uczniów słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy są to niepełnosprawności spośród niepełnosprawności, o których mowa wyżej, uczęszczających w roku szkolnym: 1) 2026/2027 do liceum ogólnokształcącego, technikum, czteroletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy VI dotychczasowej sześcioletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia prowadzonej w czteroletniej	do kwoty 534 zł
--	-----------------

ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia, liceum sztuk plastycznych lub klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej;	
2) 2027/2028 lub 2028/2029 do liceum ogólnokształcącego, technikum, czteroletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, liceum sztuk plastycznych lub klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej	
w odniesieniu do uczniów słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy są to niepełnosprawności spośród niepełnosprawności, o których mowa wyżej, uczęszczających w roku szkolnym 2026/2027, 2027/2028 lub 2028/2029 do branżowej szkoły I stopnia lub branżowej szkoły II stopnia	do kwoty 468 zł
w odniesieniu do uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi (w przypadku gdy są to uczniowie z niepełnosprawnościami spośród następujących niepełnosprawności: uczniowie słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym), uczęszczających w roku szkolnym 2026/2027, 2027/2028 lub 2028/2029 do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy	do kwoty 270 zł

Szacuje się, że w latach 2026–2028 pomoc w ramach programu otrzyma około 228 716 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym w roku szkolnym 2026/2027 – 75 979 uczniów, w roku szkolnym 2027/2028 – 83 527 uczniów i w roku szkolnym 2028/2029 – 69 210 uczniów.

IV. SPOSÓB REALIZACJI I FINANSOWANIA PROGRAMU

Organem koordynującym program jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

Koordynatorem programu na szczeblu wojewódzkim w odniesieniu do: liceum ogólnokształcącego, technikum, branżowej szkoły I stopnia, branżowej szkoły II stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego i osoby fizyczne, jest wojewoda realizujący zadanie przez kuratora oświaty.

Koordynatorami programu w odniesieniu do:

- 1) czteroletnich ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, w tym klas VI dotychczasowych sześcioletnich ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia prowadzonych w czteroletnich ogólnokształcących szkołach muzycznych II stopnia, liceów sztuk plastycznych lub klas VI–IX ogólnokształcących szkół baletowych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
- 2) szkół rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa,
- 3) szkół leśnych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw środowiska,
- 4) szkół morskich prowadzonych przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej,
- 5) szkół żeglugi śródlądowej prowadzonych przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej,
- 6) szkół rybołówstwa prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rybołówstwa,
- 7) szkół prowadzących kształcenie zawodowe prowadzonych przez ministrów właściwych do spraw zawodów określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, o których mowa w art. 8 ust. 14a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe – są ministrowie prowadzący te szkoły.

Na realizację programu w latach 2026–2028 zaplanowano łącznie 121,8 mln zł ze środków rezerwy celowej budżetu państwa poz. 26.

Analiza kosztów podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów do kształcenia zawodowego i materiałów ćwiczeniowych oraz potencjalna liczba uczniów objętych programem wskazuje, że wysokość środków finansowych niezbędnych do uruchomienia programu wyniesie w:

- 1) 2026 r. – 36,1 mln zł;
- 2) 2027 r. – 39,8 mln zł;
- 3) 2028 r. – 45,9 mln zł.

W przypadku wzrostu liczby uczniów uprawnionych do objęcia programem jest możliwe zwiększenie środków finansowych na jego realizację ze środków wyżej wymienionej rezerwy celowej budżetu państwa poz. 26.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przedstawia propozycję podziału środków finansowych między wojewodów i ministrów prowadzących szkoły oraz przekazuje ją ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych odpowiednio w terminie:

- 1) w roku szkolnym 2026/2027:
 - a) do dnia 10 sierpnia 2026 r. – w części dotyczącej pierwszej transzy,
 - b) do dnia 28 września 2026 r. – w części dotyczącej drugiej transzy;
- 2) w roku szkolnym 2027/2028:
 - a) do dnia 10 sierpnia 2027 r. – w części dotyczącej pierwszej transzy,
 - b) do dnia 27 września 2027 r. – w części dotyczącej drugiej transzy;
- 3) w roku szkolnym 2028/2029:
 - a) do dnia 10 sierpnia 2028 r. – w części dotyczącej pierwszej transzy,
 - b) do dnia 28 września 2028 r. – w części dotyczącej drugiej transzy.

Wysokość środków finansowych dla wojewodów i ministrów prowadzących szkoły na dany rok jest obliczana według zasady: liczba uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w poszczególnych rocznikach klas w danym roku szkolnym pomnożona odpowiednio przez kwotę 534 zł, 468 zł lub 270 zł.

Liczba uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do liceum ogólnokształcącego, technikum, branżowej szkoły I stopnia, branżowej szkoły II stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego i osoby fizyczne, jest wskazywana przez wojewodów na podstawie informacji zebranych z poszczególnych gmin. W przypadku szkół, które nie są prowadzone przez gminy, gmina, na której terenie znajdują się te szkoły, zwraca się do organów prowadzących te szkoły o udzielenie informacji o szacunkowej liczbie uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w ramach programu, uczęszczających do tych szkół.

Liczba uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy uczęszczających do:

- 1) szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
- 2) szkół rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa,
- 3) szkół leśnych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw środowiska,
- 4) szkół morskich prowadzonych przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej,
- 5) szkół żeglugi śródlądowej prowadzonych przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej,
- 6) szkół rybołówstwa prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rybołówstwa,
- 7) szkół prowadzących kształcenie zawodowe prowadzonych przez ministrów właściwych do spraw zawodów określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, o których mowa w art. 8 ust. 14a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe – jest wskazywana przez ministrów prowadzących te szkoły.

Wojewoda przekazuje gminom dotacje w wysokości obliczonej zgodnie z zasadą: liczba uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w poszczególnych rocznikach klas w danym roku szkolnym pomnożona odpowiednio przez kwotę 534 zł, 468 zł lub 270 zł.

W przypadku szkoły prowadzonej przez gminę, dyrektor tej szkoły dokonuje zwrotu kosztów zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego lub materiałów ćwiczeniowych rodzicom uczniów, prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych, opiekunom faktycznym w rozumieniu ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2026 r. poz. 508), zwanym dalej „opiekunami uczniów”, albo pełnoletnim uczniom, po przedłożeniu dowodu zakupu tych podręczników lub materiałów.

W przypadku szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego inną niż gmina, osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego albo osobę fizyczną, odpowiednio wójt, burmistrz albo prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły, zwraca opiekunowi ucznia albo pełnoletniemu uczniowi koszty zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego lub materiałów ćwiczeniowych po przedłożeniu dowodu zakupu tych podręczników lub materiałów.

W przypadku szkoły prowadzonej przez ministra dyrektor szkoły prowadzonej przez ministra dokonuje zwrotu kosztów zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego lub materiałów ćwiczeniowych opiekunom uczniów albo pełnoletnim uczniom, po przedłożeniu dowodu zakupu tych podręczników lub materiałów.

W przypadku indywidualnych zakupów podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego lub materiałów ćwiczeniowych dowodem zakupu tych podręczników lub materiałów jest faktura VAT, wystawiona imiennie na opiekuna ucznia albo pełnoletniego ucznia, rachunek, paragon lub oświadczenie o zakupie tych podręczników lub materiałów. Do oświadczenia o zakupie podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego lub materiałów ćwiczeniowych należy dołączyć informację o rozliczeniu wydatków na zakup tych podręczników lub materiałów wyłącznie w ramach Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2026–2028.

W przypadku zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego lub materiałów ćwiczeniowych dla grupy uczniów koszty zakupu tych podręczników lub materiałów są zwracane po przedłożeniu potwierdzenia zakupu tych podręczników lub materiałów wystawionego przez podmiot dokonujący zakupu. Potwierdzenie zakupu zawiera: imię (imiona) i nazwisko ucznia, nazwę i adres siedziby szkoły, klasę, do której uczeń będzie uczęszczał odpowiednio w roku szkolnym 2026/2027, 2027/2028 lub 2028/2029, wykaz zakupionych podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego lub materiałów ćwiczeniowych, koszty ich zakupu, datę zakupu i podpis osoby, która dokonała zakupu. Podmiot, który dokonał zakupu, wystawia potwierdzenie zakupu na podstawie faktury VAT oraz listy uczniów, dla których dokonano zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego lub materiałów ćwiczeniowych.

Zwrot kosztów zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego lub materiałów ćwiczeniowych dla jednego ucznia nie może przekroczyć odpowiednio kwot: 534 zł, 468 zł

lub 270 zł.

Środki finansowe na realizację programu w każdym roku szkolnym (odpowiednio 2026/2027, 2027/2028 lub 2028/2029) są przekazywane w dwóch transzach:

- 1) pierwsza transza (w wysokości nie mniejszej niż 80% planowanych środków) – jest obliczana na podstawie wstępnych danych o liczbie uczniów uprawnionych w danym roku szkolnym do objęcia programem, otrzymanych od wojewodów i ministrów prowadzących szkoły;
- 2) druga transza – stanowi uzupełnienie niezbędnych środków potrzebnych gminom i ministrom prowadzącym szkoły do pełnego zrealizowania programu w danym roku szkolnym i jest obliczana po zebraniu przez wojewodów i ministrów prowadzących szkoły ostatecznych danych o liczbie uczniów korzystających z pomocy.

V. TRYB UDZIELANIA POMOCY

1. Udzielenie pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego lub materiałów ćwiczeniowych następuje na wniosek opiekuna ucznia albo pełnoletniego ucznia, a także na wniosek nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby za zgodą opiekuna ucznia albo pełnoletniego ucznia.

2. Wniosek o udzielenie pomocy składa się do dyrektora szkoły, do której uczeń będzie uczęszczał odpowiednio w roku szkolnym 2026/2027, 2027/2028 lub 2028/2029: liceum ogólnokształcącego, technikum, branżowej szkoły I stopnia, branżowej szkoły II stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, czteroletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy VI dotychczasowej sześcioletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia prowadzonej w czteroletniej ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia, liceum sztuk plastycznych lub klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej.

Wniosek o udzielenie pomocy zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko ucznia oraz adres jego zamieszkania;
- 2) nazwę i adres siedziby szkoły oraz klasę, do której uczeń będzie uczęszczał odpowiednio w roku szkolnym 2026/2027, 2027/2028 lub 2028/2029;
- 3) imię (imiona) i nazwisko osoby składającej wniosek oraz adres jej zamieszkania, a w przypadku wniosku składanego przez:

- a) dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej i dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej – adres siedziby tej placówki,
 - b) nauczyciela lub pracownika socjalnego – adres siedziby podmiotu będącego jego miejscem pracy;
- 4) datę wydania i numer orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ucznia.
- Do wniosku o udzielenie pomocy składanego przez nauczyciela, pracownika socjalnego lub inną osobę za zgodą opiekuna ucznia albo pełnoletniego ucznia, dołącza się tę zgodę.
3. Dyrektor szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego, osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego albo osobę fizyczną sporządza listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego lub materiałów ćwiczeniowych i przekazuje ją odpowiednio wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta, właściwemu ze względu na siedzibę szkoły.
4. Dyrektor szkoły prowadzonej przez ministra sporządza listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego lub materiałów ćwiczeniowych i przekazuje ją ministrowi prowadzącemu szkołę.
5. W przypadku liceum ogólnokształcącego, technikum, branżowej szkoły I stopnia, branżowej szkoły II stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, czteroletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy VI dotychczasowej sześcioletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia prowadzonej w czteroletniej ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia, prowadzonych przez gminę, odpowiednio wójt, burmistrz albo prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły, przekazuje środki finansowe na dofinansowanie zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego lub materiałów ćwiczeniowych na rachunek bankowy szkoły.
6. Ministrowie prowadzący szkoły, po otrzymaniu listy uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego lub materiałów ćwiczeniowych w szkołach prowadzonych przez tych ministrów, przekazują środki finansowe na rachunki bankowe tych szkół.

VI. SPOSÓB PRZEKAZYWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU

1. Dotację celową dla gminy na realizację programu przekazuje wojewoda na wniosek odpowiednio wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, właściwego ze względu na siedzibę szkoły. Do wniosku należy dołączyć informację o liczbie uczniów niepełnosprawnych objętych programem na terenie danej gminy, z wyłączeniem uczniów szkół prowadzonych przez ministrów.
2. Na wniosek ministrów prowadzących szkoły, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację programu w danym roku szkolnym w odniesieniu do uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do szkół prowadzonych przez tych ministrów.
3. Niewykorzystana lub wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem dotacja podlega zwrotowi na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, 1844 i 1846 oraz z 2026 r. poz. 426, 635 i 680).

VII. ZADANIA MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW OŚWIATY I WYCHOWANIA

1. Poinformowanie, za pośrednictwem kuratorów oświaty, gmin oraz opiekunów uczniów albo pełnoletnich uczniów o programie i trybie udzielania pomocy.
2. Zebranie od wojewodów i ministrów prowadzących szkoły informacji o liczbie uczniów spełniających w danym roku szkolnym warunki uprawniające do otrzymania pomocy.
3. Podział środków finansowych między wojewodów i ministrów prowadzących szkoły oraz poinformowanie właściwych dysponentów części budżetowych i ministra właściwego do spraw finansów publicznych o wysokości przyznanych środków finansowych.
4. Systematyczne monitorowanie realizacji programu.
5. Zebranie od wojewodów i ministrów prowadzących szkoły danych o realizacji programu w danym roku.
6. Analiza i ocena realizacji programu w skali kraju oraz opracowanie zbiorczej informacji o realizacji programu za dany rok.

VIII. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Lp.	Zadanie	Termin realizacji
1.	Poinformowanie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, za pośrednictwem kuratorów oświaty, gmin oraz opiekunów uczniów albo pełnoletnich uczniów o programie i trybie udzielania pomocy	14 dni po dniu wejścia w życie uchwały
2.	Przekazanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania przez wojewodów i ministrów prowadzących szkoły wstępnych danych o liczbie uczniów uprawnionych do objęcia programem	Odpowiednio do dnia: 3 sierpnia 2026 r. 3 sierpnia 2027 r. 3 sierpnia 2028 r.
3.	Poinformowanie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania właściwych dysponentów części budżetowych i ministra właściwego do spraw finansów publicznych o wysokości środków finansowych przyznanych w pierwszej transzy	Odpowiednio do dnia: 10 sierpnia 2026 r. 10 sierpnia 2027 r. 10 sierpnia 2028 r.
4.	Wystąpienie właściwych dysponentów części budżetowych do ministra właściwego do spraw finansów publicznych o zwiększenie planu wydatków na realizację programu	Odpowiednio do dnia: 18 sierpnia 2026 r. 18 sierpnia 2027 r. 18 sierpnia 2028 r.
5.	Przekazanie przez wojewodów i ministrów prowadzących szkoły zweryfikowanych danych o liczbie uczniów uprawnionych do objęcia programem	Odpowiednio do dnia: 25 września 2026 r. 24 września 2027 r. 25 września 2028 r.
6.	Poinformowanie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania właściwych dysponentów części budżetowych i ministra właściwego do spraw finansów publicznych o wysokości środków finansowych przyznanych w drugiej transzy	Odpowiednio do dnia: 28 września 2026 r. 27 września 2027 r. 28 września 2028 r.

7.	Wystąpienie wojewodów oraz ministrów prowadzących szkoły do ministra właściwego do spraw finansów publicznych o zwiększenie planu wydatków na realizację programu	Odpowiednio do dnia: 30 września 2026 r. 30 września 2027 r. 29 września 2028 r.
8.	Realizacja zwrotu kosztów zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych opiekunom uczniów albo pełnoletnim uczniom	Odpowiednio do dnia: 10 grudnia 2026 r. 10 grudnia 2027 r. 11 grudnia 2028 r.
10.	Podsumowanie programu w województwach oraz przekazanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania przez wojewodów i ministrów prowadzących szkoły danych o realizacji programu	Odpowiednio do dnia: 1 lutego 2027 r. 1 lutego 2028 r. 1 lutego 2029 r.
11.	Dokonanie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania analizy i oceny realizacji programu w skali kraju oraz opracowanie zbiorczej informacji o realizacji programu za dany rok	Odpowiednio do dnia: 1 marca 2027 r. 1 marca 2028 r. 1 marca 2029 r.

IX. DZIAŁANIA LEGISLACYJNE

W przypadku przyjęcia programu, o którym mowa w art. 90u ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, Rada Ministrów na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 1 tej ustawy, określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży oraz innym grupom społecznym objętym programem, o którym mowa w art. 90u ust. 1 pkt 1 tej ustawy, formy i zakres tej pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby i grupy osób uprawnione do pomocy. W związku z tym niezbędne jest wydanie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2026–2028.